

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

17. Constantini Manassis de auro elogia, quod malè pro Numine colitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

tore Iuliano Apostata, contigisse deplorant, multos ob auri spem in aliqua falsa fœcta affulgentem à recta fide deuiasse. Et hodie, quoque ah quām multi temporalium bonorum esca, cūm dispensio æternorum, in hæresi perseverant! Agnoscent veritatem esse apud Catholicos, vident errores Lutheranos, aliorumque sectariorum; sed quia officium, quia hæreditatem, quia agros, aut domos amitterent, malunt cælum perdere, quām aurum i; & potius dominis aureos montes promittentibus, quām Deo adhærere. Hæc est illa misera seruitus, quam Deus minatur: *Seruitis dijs alienis, qui Ierem. 16. 13.*
non dabunt vobis requiem die ac nocte. Diuitiæ sunt tales dij, qui requiem non dant suis amatoribus, neque sinunt eos vacare & videre, quām bonus sit verus Deus. Idcirco Christus disertè affirmat: *Non potissis Deo seruire, & mammona.* Errant ergo quicumque hoc *Luc. 16. 12.* facere tentant. Tentant autem innumeri; qui si hos, quos enmerauimus, diuitiarum fructus expenderent, profectò numquam de sua paupertate, vel de opibus amissis conquererentur.

Potius exclamarent in modum Constantini Manassis, qui XVII.
 cūm stragem captiuorum à Chagano Scytharum rege, miserandâ In Annal-
 scenâ editam, ob illiberalem Mauritiij Imperatoris parcitatem, im- num. 137.
 mò sordidam & crudelem auaritiam, describeret, in hæc verba pro-
 rupit. *O aurum tyranne crudelis, hominum persecutor, audacissime,*
frandulente, arx malorum omnium, castellum perniciei, vastator urbium,
propugnaculorum enemor, murorum dilacerator, oppidorum oppugna-
tor, adiutus successor, qualibus malis mortales diuexas! Nullares in homi-
 num vita tecum in certamen descendere potest: *nulla res terrena tecum*
poteſt in comparationem venire. Durum emollis, molle induras: lin-
 guam mutam soluis, loquacem comprimis: currendo valentem tardum
 efficiis, ac viciſsim de tardo volucrem. Corda inflamas, & voluprate
 quādam demulces; sensus illecebris ineuitabilibus, ceu prestigijs quibus-
 dam excantas: cūm interim venustas illa tua, non minus veneno suo,
 quām vipera noceat. Leges & iura proculcas; verecundiam & puden-
 rem abigis, sepulchra violas, parietes perforas. Nihil non habes venale,
 nihil non prodis. Nimirum fruolum quiddam est, ac fabula mera, vul-
 go quod dicitur; adamantem solum sanguine molliri. Quid enim esse re-
 posuit efficacius, etiam in faxis emolliendis? Hæc Constantinus Manaf-
 ses, quæ sunt verissima, Aconita, quia de veneno sunt infamata;

66 Cap. VI. Diuitiarum cupiditate dinitias ex Dei pena amittit.

nemo pro lactuca comedit: aurum tot titulis noxiis homines ad-
huc gestiunt deuorare? semper famelici, numquam satiandi. Et,
quod peius est, in ipso morbo, se sanos esse rati. Nullum enim ex
omnibus iuuenies, qui se auarum esse fateatur; plurimos tamen,
qui sint sub hac idolorum seruitute; nec enim Numinum, sed ido-
lorum. *Qui est enim*, ait Arnobius, *qui credat esse deos Lucrios, & lu-*
Arnob. lib. 4.
aduersus
Gent. *crorum consecutionibus praesidere, cum ex turpibus causis frequentissime*
veniant, & aliorum semper ex dispendijs constent? Et paulò infrā. *Quis*
deam Pecuniam esse credat, quam, velut maximum Numen, vestre in-
dicant littera donare annulos aureos, loca in ludis atque spectaculis priora,
honorum suggestus summos, amplitudinem magistratus, & quod maxi-
mē pigri ament, securum per opulentias otium? Auari hanc Ethnico-
rum insaniam ab inferis reuocant; Deum verum spernunt, num-
mum pro Deo colunt; & hinc non solum stulti, verū etiam im-
pij; qui oderunt, quod colendum, & volunt, quod execrandum.

C A P V T VI.

*Immodica & stulta diuitiarum cupiditate, homines iram, vin-
dictamq; DEI, & diuitiarum amissionem promereri: quam-
quam ex hac amissione nemo debeat
iudicari.*

I. Non contempnenda sunt parabolæ, apud Syros olim fre-
quentatae, ab ipso Seruatore nostro usurpatæ, & à SS.
quoque Patribus adhibitæ ad declarandas rerum verita-
tes, quæ in similitudine explicatiæ planiusque perspiciuntur. Ita-
Ven Beda in
Collectaneis
SS. PP. que inter parabolas numero, quod Beda his verbis narrat. *Est asis*
quedam in India partibus, prope solis ortum, viginti alas habens, cuius
voce audita, omnes somno & sopore sopiuntur: cuius vox per mille passus
auditur. Huius avis magna vocabulum est Goballus. Est autem lapis
*in mari Oceano miri decoris, qui aliquoties apparet, aliquoties verò are-
nie praoperitur. Hac autem avis cum auiculam genuit nimis pulchram*
ac sonoram, videns lapidem in mari, sereno die, radiantem, illius desiderio
raptur, & volat, ut capiat eum, qua dum adhuc alas extendit, lapis
arenis regitur. Est autem cetus in mari magnus valde, qui cum viderit
*Goballum ad lapidem volantem, statim accurrit ad nidum huius, & au-
culas*